

Fylkesmannen i Aust-Agder

Miljøvernnavdelingen

Hjemmeside: <http://fylkesmannen.no/AA> E-post: posttak@fmaa.no

Vår dato: 26.10.09

Vår referanse: 2009/3989/INO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Ildikó Nordensvan, 37017551

Arkiv nr. 26.10.09

Deres referanse

Inspeksjonsrapport

Inspeksjonsrapport nummer: 2009.018.I.MVAAA

Informasjon om kontrollert avfallsprodusent:

Navn og besøksadresse: Hestemyr avfallsdeponi, Hestemyr 4950 Risør	Virksomhetens org.nr.: 877540332
Navn og adresse virksomhet (deponieier/deponiansvarlig): Risør- og Tvedestrandsregionens Avfallsselskap A/S,	Virksomhetens telefon: 37 14 36 00
Kommune/kommunenr.: Risør/0901	Virksomhetens e-post: torgeorg@rta.no

Til stede under kontrollen

Fra virksomheten: Tor Georg Hagane	Fra Fylkesmannen: Bjørn Stokke Ildikó Nordensvan
Kontrollomfang: avfallsforskrift kap. 9 og 11, internkontrollforskriften	Inspeksjonsdato: 17.09.2009

Rapportens innhold:

Rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen. Følgende hovedtema ble kontrollert: Rutiner for basiskarakterisering og eventuell verifikasjon

Resultater fra kontrollen

- Ingen avvik
 Kontrollen avdekket 9 avvik i forhold til regelverket
 Det er gitt 0 anmerkninger

Denne rapporten har status som foreløpig. Dersom Fylkesmannen ikke får tilbakemelding om faktiske feil i rapporten innen 2 uker etter at rapporten er mottatt, er rapporten å anse som endelig.

Oppfølging etter kontrollen

- Ingen tilbakemelding
 Fylkesmannen pålegger virksomheten å gi en skriftlig tilbakemelding for å bekrefte at forholdene er brakt i orden og redegjøre for de gjennomførte tiltakene i forhold til avvik. Fylkesmannen ber også virksomheten redegjøre for sine vurderinger og eventuelle utbedringer knyttet til anmerkningene.

Frist for skriftlig tilbakemelding er: **20.01.2010**. Pålegg om skriftlig tilbakemelding er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 49. *Vedtaket kan påklages innen tre dager etter at pålegget er mottatt, jf. forvaltningsloven § 14. En eventuell klage bør begrunnes og skal sendes Fylkesmannen.* Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt den pålagte skriftlige tilbakemelding innen fristen kan det bli aktuelt å fatte vedtak om tvangsmulkt, jf. forurensningsloven § 73.

For informasjon om et eventuelt vedtak om tvangsmulkt og definisjon av avvik og anmerking se side 2.

Sted: Arendal

Dato: 26.10.2009

Fylkesmannen i Aust-Agder

(etter fullmakt) Ildikó Nordensvan

Definisjoner og informasjon

Kontrollaksjon Deponi 2009-2010 skal bidra til å redusere ulovlig deponering av avfall på deponier ved å bidra til at:

- den driftsansvarlige ved deponiet gjennomfører en tilfredsstillende mottakskontroll
- avfallsprodusentens basiskarakterisering og verifikasjon av avfall er korrekt og tilstrekkelig

Informasjon om regelverk og hjelpemidler finner du på www.sft.no og www.regelhjelp.no

Basiskarakterisering og mottakskontroll

Den som har gitt opphav til avfallet (avfallsprodusent) har ansvaret for at dette basiskarakteriseres. Alt avfall skal basiskarakteriseres. Formålet med basiskarakteriseringen, verifikasjonen og mottakskontrollen er å bidra til at følgende er kjent før deponering: sammensetning, utlekkingspotensial, miljøvirkninger og øvrige egenskaper som har betydning for deponiet på kort og lang sikt. Nærmere krav fremgår av avfallsforskriften § 9-11, jf. vedlegg II punkt 1.

Den driftsansvarlig ved deponiet avgjør om avfallet kan deponeres ved deponiet på bakgrunn av dokumentasjonen fra avfallsprodusenten og informasjon som den driftsansvarlige selv innhenter gjennom mottakskontroll av avfallet. Mottakskontrollen består i visuell besiktigelse av hvert lass samt stikkprøver av enkelte leveranser. Avfall som ikke oppfyller kriteriene for mottak ved deponiet skal avvises.

Regelverk

- Lov om 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 7 første ledd/andre ledd og § 29
- Forskrift 1. juni 2004 nr. 930 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
 - Kapittel 9. Deponering av avfall
 - Kapittel 11. Farlig avfall
- Forskrift 6. desember 1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5

Avvik: overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen (for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven og forskrifter hjemlet i disse lovene eller krav og vilkår fastsatt i tillatelse).

Anmerkning: et forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse og miljø og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Kontrollgebyr: Se kapittel 39 i forurensningsforskriften: *Gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven*. Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen, jf. forurensningsforskriften § 39-3.

Informasjon om vedtak om tvangsmulkt

Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt en rettidig tilbakemelding fra virksomheten, som godtgjør at avvikene er rettet, vil Fylkesmannen vurdere å ta i bruk tvangsmulkt. Vedtak om tvangsmulkt fattes med hjemmel i forurensningsloven § 73. Tvangsmulkt kan fastsettes som en løpende mulkt (som løper inntil virksomheten har godtgjort at avvikene er rettet) eller som en engangsmulkt (som påløper dersom virksomheten ikke har gitt en tilbakemelding innen en nærmere angitt frist som godtgjør at avvikene er rettet). Før et ev. vedtak om tvangsmulkt fattes, vil virksomheten bli forhåndsvarslet og gitt anledning til å uttale seg, jf. forvaltningsloven § 16.

Farlig avfall

Det er ca. 60 000 tonn farlig avfall med ukjent skjebne i dag. Noe av dette havner sannsynligvis på deponier, bl.a. oljeholdig avfall, impregnert tre og PCB-holdig avfall. Resultater fra analyser tatt av sigevann fra deponier viser at det lekker miljøgifter som kommer fra farlig avfall.

Ved oppussing eller riving av bygg/anlegg må man forsikre seg om at avfall blir tatt forsvarlig hånd om se også avfallsforskriften kap. 15 om byggavfall, særlig § 15-5 om miljøkartlegging av farlig avfall.

Avvik

Det ble funnet følgende avvik under Fylkesmannens kontroll:

- Avvik: 1: Avfallsprodusenten har ikke sørget for at det er gjennomført en tilfredsstillende basiskarakterisering av avfallet som leveres til deponi**

Avvik fra: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 9-11, jf. vedlegg II

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- a) Basiskarakterisering av avfallet er ikke foretatt (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.1)
- b) Basiskarakterisering av avfallet er mangelfull (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.1)
- c) Opplysninger om avfallsets sammensetning og utlekkingspotensial er ikke underbygget ved testing (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.2)

Kommentarer:

1b) Sorteringsanlegget ved Hestemyr avfallsplass bruker et skjema for basiskarakterisering av avfall til deponi. Det skjemaet gir ikke all nødvendig informasjon om avfallet slik det er påkrevd i henhold til avfallsforskriften 9. kapittel vedlegg II. Pkt.1.1.

Basiskarakteriseringen skal inneholde opplysninger om avfallsets egenskaper, opprinnelse, vurdering om alternative behandlingsmetoder og sammensetning. I tillegg må basiskarakteriseringen identifisere nøkkelparametere, dvs. kritiske parametere med minimum og maksimum verdi av nivåer (for eksempel av tungmetaller), slik at de kan brukes ved verifikasjon. Skjemaet som bedriften har benyttet kan være et bra utgangspunkt og tilleggsinformasjon kan framgå av vedlegg.

Eksempler på nødvendige informasjon om avfallet som må dokumenteres ved basiskarakterisering:

- Kodene (EAL-kode og NS9431) gir ikke alltid fullstendige opplysninger om avfallsets opprinnelse. I visse tilfeller er det derfor nødvendig å gi en fylligere beskrivelse av hvordan avfallet oppstår. Vi vil for øvrig gjøre oppmerksom på at begge koder skal angis ved basiskarakteriseringen.
- Den grunnleggende basiskarakteriseringen bør inneholde en beskrivelse som begrunnelse for hvorfor avfallet ikke kan gjenvinnes, og hva som har vært vurdert av alternative håndteringsløsninger.
- Videre er det ikke tilstrekkelig bare å krysse av for at avfall er klassifisert som

ikke farlig avfall.

- Analyseresultat fra testing skal foreligge når det er påkrevd. Ved mistanke om at avfallet er forurenset slik at grenseverdiene i pkt. 2.1 kan overskrides, skal avfallet testes. Basiskarakteriseringen må altså inkludere disse analyseresultatene også.
- Dersom avfallet forekommer jevnlig, skal sammendraget inneholde utvalgte kritiske parametere som er typiske for avfallet.

Restavfallet fra sorteringsanlegget anser ikke SFT for å være jevnlig produsert avfall, og dermed er verifikasjon ikke tilstrekkelig for å beskrive avfallens egenskaper. Fordi et sorteringsanlegg tar imot avfall fra mange forskjellige aktører kan avfallens sammensetning variere mye. Basiskarakterisering skal normalt gjennomføres for hvert lass av restavfallet. Alternativt må det dokumenteres at avfallet har en liten variasjon, og i så fall må det følges opp med hyppige verifikasjoner

1c) I både basiskarakterisering og verifikasjon må det inngå testresultater av avfallens sammensetning og utlekkingspotensial. Ordinært avfall er unntatt fra dette kravet, men ved mistanke om at avfallet er forurenset og at grenseverdiene i pkt. 2.1 overskrides, skal avfallet testes. Basiskarakteriseringen må altså inkludere disse analyseresultatene også. Hensikten med testen kan blant annet være å avdekke om avfallet inneholder farlig avfall som bør sorteres ut før deponering. Testing i denne sammenheng vil normalt være prøvetaking og analyser av total konsentrasjon av alle aktuelle forureningskomponenter. Dersom disse testene skulle vise at avfallet eller deler av avfallet skulle vært klassifisert som farlig avfall, må det også tas utlekkings tester.

Avvik: 2: Avfallsprodusenten overholder ikke kravene til verifikasjon av avfall som produseres jevnlig og som leveres til deponi

Avvik fra: *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 9-11, jf. vedlegg II*

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- a) Verifikasjon av avfall som produseres jevnlig er mangelfull/ikke foretatt (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.3)

Kommentarer:

2a) Avfallsprodusenten bruker samme skjema for basiskarakteriseringen og verifikasjonen. Skjemaet inneholder ikke en tilstrekkelig detaljert beskrivelse om avfallets viktige egenskaper. Verifikasjonen kan derfor ikke vise at avfallets egenskaper er i samsvar med basiskarakteriseringen.

Verifikasjonen av avfall som produseres jevnlig skal vise at avfallets viktige (kritiske) egenskaper svarer til basiskarakteriseringen. Avfall som er unntatt fra krav om testing, må beskrives mer detaljert. Beskrivelse av avfallets fysiske egenskaper, typiske karakter og lukt er altså en viktig del i verifikasjonen/basiskarakteriseringen i slike tilfeller. Verifikasjon må i tillegg beskrive hvor stor variasjonen av avfallet er, eksempelvis angi minimum og maksimum verdi av kjemiske innhold eller variasjonen av farge og avfallets sammensetning. Verifikasjonen er imidlertid ikke like omfattende som rapporten for basiskarakterisering.

Vi ber om at virksomheten sørger for at verifikasjonen inneholder de parametrene som er karakteristiske for avfallet.

Avvik: 3: Avfallsprodusent overholder ikke kravene som gjelder prøvetaking og testing av avfall

Avvik fra: *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 9-11, jf. vedlegg II*

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- a) Prøvetaking og testing utføres ikke av uavhengig og kvalifisert personell (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- b) Prøvetakingsrutiner er ikke kvalitetssikret av uavhengig og kompetent institusjon (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- c) Testing av avfallet skjer ikke under et kvalitetssikringssystem som omfatter periodisk, uavhengig kontroll, f.eks. gjennom akkreditering eller system av liknende kvalitet (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- d) Prøvetaking og testing utføres ikke i tråd med gjeldende standarder (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- e) Prøvetakingsstrategi mangler (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- f) Prøvetakingsstrategi sikrer ikke representative prøver (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)

Kommentarer:

RTA gjennomfører ikke prøvetaking og testing av avfallet som skal deponeres. Dette medfører at alle "del-avvikene" under avvik 3 krysses av. Både avfallsprodusent og deponiansvarlig har plikt til å utarbeide prøvetakingsstrategi. En slik dokumentasjon skal inngå til bedriftens internkontroll-dokumentasjon.

Avfallsprodusenten må utføre prøvetakingen i henhold til gjeldende standarder. Dette er en del av prøvetakingsstrategien. Prøvetaking for grunnleggende karakterisering innebærer at virksomheten utarbeider en skriftlig prøvetakingsstrategi i samsvar med del 1 i CENs standard for prøvetaking av avfall. (se standarden EN 14899).

Prøvetakingsstrategi eller prøvetakingsplanen må beskrive rutiner for blant annet prøvetaking, brukte metoder og prøvetakingsparametere. I tillegg må planen inneholde instruksjoner for når, hvor, hvem og hvor mange prøver som skal tas. Strategien må sikre at det blir tatt representative prøver og at prøvetakingen er utført av kompetent person. Mer informasjon finnes i SFTs infoark: Krav til avfallsprodusenten om testing, jamfør avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg II (TA-2225/2007).

Vi ber om at bedriften utarbeider en prøvetakingsstrategi som er i samsvar med del 1 i CENs standard for prøvetaking av avfall.

Andre kommentarer/utdypninger:

RTA har et skjema/oversikt over prosedyren for mottakskontroll, men ikke skriftlige rutiner for basiskarakterisering av avfall som skal deponeres. Det forventes at bedriften har etablert rutiner for alle aktiviteter i forbindelse med basiskarakterisering og mottakskontroll i internkontroll-dokumentasjonen.

Blant annet skal det foreligge en beskrivelse av:

- Hvem som utfører basiskarakterisering
- Hvordan basiskarakterisering gjennomføres
- Når er det påkrevd å gjennomføre testing
- Liste over standarder for prøvetaking og testing
- Plan for hvordan kompetansen skal økes etc.